

Sygn. akt II PUO 13/21

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z wniosku P. J.
przy uczestnictwie Sądu Rejonowego w O.
o zabezpieczenie roszczenia niepieniężnego (o ochronę dóbr osobistych) przed
wytoczeniem powództwa,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 18 maja 2021 r.,
wniosku Sądu Okręgowego w O. o przekazanie do rozpoznania sprawy sygn. Akt
IV Po [...] innemu sądowi równorzędnemu
zawartego w postanowieniu Sądu Okręgowego w O.
z dnia 2 kwietnia 2021 r. sygn. akt IV Po [...],

**na podstawie art. 44¹ § 1 i 2 k.p.c. przekazuje sprawę do
rozpoznania Sądowi Okręgowemu w E..**

UZASADNIENIE

Uprawniony P. J. wnioskiem z dnia 31 marca 2021 r. na podstawie art. 730¹
§ 1 k.p.c. w związku z art. 755 § 1 k.p.c. wniósł o zabezpieczenie roszczenia
niepieniężnego (ochronę dóbr osobistych) przez nakazanie uczestnikowi
postępowania Sądowi Rejonowemu w O., w tym w szczególności Prezesowi Sądu
Rejonowego w O., na czas trwania niniejszego postępowania, natychmiastowego
dopuszczenia go do wykonywania wszystkich praw i obowiązków służbowych
związanych z zajmowanym stanowiskiem sędziego Sądu Rejonowego w O., w tym
w szczególności:

1) uwzględnienia P. J., jako sędziego Sądu Rejonowego w O., w wyznaczaniu terminów posiedzeń oraz przydzielania spraw w [...] Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego w O., zgodnie z ogólnymi zasadami;

2) zaniechania aktów skutkujących niedopuszczaniem P. J., jako sędziego Sądu Rejonowego w O., do wykonywania obowiązków służbowych, w tym wykonywania funkcji orzeczniczych w [...] Wydziale Sądu Rejonowego w O.;

3) zaniechania wszelkich innych działań, które skutkowałyby pominięciem uprawnionego, jako sędziego, w wyznaczaniu terminów posiedzeń oraz przydzielaniu spraw w [...] Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego w O. na zasadach ogólnych.

Sąd Okręgowy w O. postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2021 r. na podstawie art. 44¹ § 1 i 2 k.p.c. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, a w szczególności przez wzgląd na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. W uzasadnieniu podano, że spór pomiędzy uprawnionym P. J. a reprezentantem obowiązanej toczy się w mediach ogólnopolskich, co wynika z załączonych do wniosku artykułów prasowych i nie pozostaje bez wpływu na poszczególnych sędziów, którzy nawet mimowolnie utożsamiają się ze stronami konfliktu. Uprawniony, będąc sędzią delegowanym, orzekał w Wydziale [...] Cywilnym Sądu Okręgowego w O., a ponadto zarówno uprawniony, jak i M. N., są wieloletnimi sędziami Sądu Rejonowego w O. Zdaniem Sądu Okręgowego można zatem zaryzykować, że żaden z sędziów nie pozostaje w dostatecznym stopniu bezstronny, aby rozpoznać sprawę. Powyższy wniosek jest tym bardziej uzasadniony, że pełnomocnik uprawnionego za pośrednictwem mediów społecznościowych sugerował wpływ Prezesa obowiązanej Sądu Rejonowego w O. na wyniki losowania składu orzekającego w tej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469 ze zm.) wprowadzony został - z dniem 7 listopada 2019 r. - przepis art. 44¹ k.p.c., zgodnie z którym Sąd

Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego.

W orzecznictwie przyjmuje się, że do przekazania sprawy do innego sądu może zatem dojść w razie powstania okoliczności faktycznych odnoszących się do przedmiotowych lub podmiotowych cech konkretnej sprawy, świadczących jednoznacznie o tym, że jej rozpoznanie przez sąd właściwy miejscowo i rzeczowo według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego byłoby niezgodne z interesem publicznym i sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2021 r., III CO 3/21, LEX nr 3158394; z dnia 20 maja 2020 r., I CO 21/20, LEX nr 3160431). W postanowieniu z dnia 10 września 2020 r., II CO 203/20 (LEX nr 3054466), Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że przesłanka dobra wymiaru sprawiedliwości ma ocenny charakter, ale z brzmienia art. 44¹ § 1 k.p.c. wynika, że w rozumieniu tego przepisu składa się na nie „w szczególności” względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. Chodzi przede wszystkim o sytuacje, które mogą wywierać realny wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (choćby mylne) o braku warunków do rozpoznania w danym sądzie sprawy w sposób obiektywny. Podobny pogląd wyrażony został w postanowieniu z dnia 5 marca 2020 r., IV CO 44/20 (LEX nr 3054026), w którym stwierdzono, iż przesłanka dobra wymiaru sprawiedliwości ma niewątpliwie ocenny charakter, a jej rdzeń sprowadza się do konieczności zapewnienia rozpoznania sprawy w sposób bezstronny, w sprawiedliwym i rzetelnym postępowaniu, którego celem jest wydanie merytorycznie prawidłowego orzeczenia. Nie chodzi tylko o wewnętrzny aspekt bezstronności sądu, tj. subiektywną swobodę orzekania i związaną z nią zdolność sądu do obiektywnego rozpoznania sprawy, lecz także, na co akcent kładzie brzmienie art. 44¹ k.p.c., aspekt zewnętrzny, a zatem to, czy okoliczności sprawy mogą wytworzyć w opinii publicznej przekonanie o braku warunków do bezstronnego rozpoznania sprawy.

Z motywów postanowienia Sądu Okręgowego w O. wynika, że sędziowie tego Sądu - co wynika z dołączonych do wniosku artykułów prasowych - nawet mimowolnie utożsamiają się z jedną ze stron konfliktu, który istnieje między

stronami. Ponadto zarówno uprawniony P. J., jak i reprezentant zobowiązanego Sądu Rejonowego w O. M. N. są wieloletnimi sędziami Sądu Rejonowego w O. i z tej racji znani są środowisku sędziowskiemu w O.. W ocenie Sądu Okręgowego wniosek jest tym bardziej uzasadniony, że pełnomocnik uprawnionego za pośrednictwem mediów społecznościowych sugerował wpływ Prezesa obowiązanego Sądu Rejonowego w O. na wyniki losowania składu orzekającego w tej sprawie.

Powyższe przesłanki uzasadniają zatem przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu, mimo że nie można zgodzić się z twierdzeniem Sądu Okręgowego, iż taką przesłanką może być „komentowanie każdego rozstrzygnięcia podejmowanego w sprawie przez sędziów Sądu Okręgowego w O. za pośrednictwem masmediów”.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

a.s.